

Obrazac Metodičkih preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda predmetnih kurikuluma i međupredmetnih tema za osnovnu i srednju školu

OSNOVNI PODATCI

Ime i prezime	Tomislav Šegina
Zvanje	Lic. theol., dipl. kateheta
Naziv škole u kojoj ste trenutačno zaposleni	Gimnazija Karlovac
Adresa elektroničke pošte	tomislav.segina@gmail.com
Naslov Metodičkih preporuka	Nastanak i širenje prve Crkve
Predmet (ili međupredmetna tema)	Katolički vjerouauk
Za međupredmetnu temu navesti u okviru kojeg nastavnoga predmeta, sata razrednika ili izvannastavne aktivnosti se izvodi.	
Razred	1. razred srednje škole

OBVEZNI ELEMENTI

Odgjono-obrazovni ishod (oznaka i tekst iz kurikuluma predmeta ili međupredmetnih tema objavljenih u NN)	SŠ KV D.1.1. Učenik predstavlja i objašnjava Duhovski događaj rađanja Kristove Crkve te interpretira središnje povijesne događaje širenja i života Crkve u prvim stoljećima kršćanstva. Učenik objašnjava pojam Crkva i povezanost nastanka prve Crkve s događajem Pedesetnice. Učenik opisuje obilježja i strukturu prve kršćanske zajednice. Učenik objašnjava ulogu i značenje sv. Pavla za razvoj kršćanstva.
Tijek nastavnog sata	1. Motivacija 7 min. 2. Ponavljanje gradiva i usvajanje novih informacija 7 min. 3. Upute za rad s biblijskim tekstrom 3 min. 4. Rad s biblijskim tekstrom 10 min. 5. Scenski prikaz 10 min. 6. Sinteza 4 min. 7. Aktualizacija 2 min.

	<p>8. Ponavljanje 2 min.</p>
Opis svih aktivnosti (što rade učenici, a što učitelj/nastavnik)	<p>1. Motivacija Vidi Prilog 1.</p> <p>2. Ponavljanje gradiva i usvajanje novih informacija Vidi Prilog 2.</p> <p>3. Upute za rad s biblijskim tekstrom Vidi Prilog 3.</p> <p>4. Rad s biblijskim tekstrom Učenici uvježbavaju scenski prikaz biblijskog teksta.</p> <p>5. Scenski prikaz Učenici kolege u razredu kroz scenski prikaz upoznaju s događajima iz života sv. Petra i sv. Pavla.</p> <p>6. Sinteza Učenici gledaju kratki animirani film: Što je Crkva? https://www.youtube.com/watch?v=CZQ9zRVU7VU</p> <p>7. Aktualizacija Nastavnik za domaću zadaću učenicima daje da u Bibliji pronađu tekst 1 Kor 12, 12-31. Na temelju toga teksta učenici trebaju napisati sastavak o tome kako oni vidi svoju ulogu u Crkvi u odnosu na druge članove Crkve.</p> <p>8. Ponavljanje Vidi Prilog 4.</p>
Sadržaji koji se koriste u aktivnostima	Svi sadržaji nalaze se u ovome obrascu (opis svih aktivnosti) te u prilozima dostavljenima uz ovaj obrazac.
Primjeri vrednovanja za učenje, vrednovanja kao učenje ili naučenog uz upute	Vidi Prilog 4.
Razrađeni problemski zadaci, zadaci za poticanje kritičkog razmišljanja, kreativnosti i/ili istraživački	Zadaci prožimaju cijeli sat: vidi priloge 1 do 4. U Prilogu 5. nalaze se dodatni zadaci koji se mogu upotrijebiti kao zadaci za rad s darovitim učenicima, projektnu nastavu i domaću zadaću.

zadaci; ovisno o predmetu i nastavnoj temi	
DODATNI ELEMENTI¹	
Poveznice na više odgojno-obrazovnih ishoda različitih predmeta ili očekivanja međupredmetnih tema	POV SŠ E.1.2. Učenik <i>istražuje</i> pojavu i razvoj pisma te obilježja religija u starome vijeku. Učenik: <i>objašnjava</i> pojavu kršćanstva, progone i uspon kršćanstva do državne religije u Rimskom Carstvu te širenje kršćanstva na hrvatski povijesni prostoru.
Aktivnost u kojima je vidljiva interdisciplinarnost	Kroz sve faze nastavnog sata učenici usvajaju sadržaje kojima mogu nadopuniti sadržaje iz Povijesti opisane u ishodu POV SŠ E.1.2.
Aktivnosti koji obuhvaćaju prilagodbe za učenike s teškoćama	
Aktivnosti za motiviranje i rad s darovitim učenicima	Vidi Prilog 5.
Upute za kriterijsko vrednovanje kompleksnih i problemskih zadataka i/ili radova esejskoga tipa	
Projektni zadaci (s jasnim scenarijima, opisima aktivnosti, rezultatima projekta, vremenskim okvirima)	
Poveznice na multimedijске i interaktivne sadržaje	
Prijedlozi vanjskih izvora i literature	<p><i>Biblija</i>, Zagreb, 1997.</p> <p>Viktorija GADŽA/Nikola MILANOVIĆ/Mirjana VUČICA/Dušan VULETIĆ, <i>Odvažni svjedoci</i>, Zagreb 2016.</p> <p>Josip BARIČEVIĆ (ur.), <i>Snagom Duha</i>, Zagreb, 2002.</p> <p>August FRANZEN, <i>Pregled povijesti Crkve</i>, Zagreb, 2004.</p>

¹ Sastavni elementi prijave koji omogućuju dodanu vrijednost provedbi javnog poziva. Nisu obavezni, ali nose dodatne bodove u skladu s kriterijima procjene Metodičkih preporuka.

	<p>Internet</p> <p>https://narod.hr/kultura/duhovi-ili-pedesetnica-spomen-nasilazak-duha-svetoga-na-apostole</p> <p>https://biblija.ks.hr/</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=CZQ9zRVU7VU</p> <p>http://www.zupa-sveti-kriz- du.hr/index.php?option=com_content&view=article&id=102:kako- je-izgledao-sv-pavao</p> <p>https://www.bitno.net/vijesti/vatikan/prosetajte-vatikanom-iz- naslonjaca/</p>
--	---

PRILOG 1

Motivacija

Izvor: <https://narod.hr/kultura/duhovi-ili-pedesetnica-spomen-na-silazak-duha-svetoga-na-apostole>

Upute za rad sa slikom:

Nastavnik učenicima pomoću projektor-a prikazuje sliku koja prikazuje kršćanski blagdan Pedesetnicu ili Duhove.

Pitanja za učenike:

1. Prepoznajete li koji biblijski događaj prikazuje slika? (Duhovi ili Pedesetnica)
2. Koje likove možete vidjeti na slici? (Marija, apostoli, ostali Isusovi učenici)
3. U što učenici gledaju? (ognjeni jezici, plamen koji silazi s neba)
4. Možete li opisati reakcije i izraze lica pojedinih učenika? (smirenost, iznenađenost, sreća, prestrašenost, ...)
5. Čega je simbol ognjeni jezik? (Duha Svetoga)
6. Koji se još simbol u Bibliji koristi za Duha Svetoga? (golubica)
7. Znate li u kojoj je biblijskoj knjizi opisan ovaj događaj? (Djela apostolska)
8. Tko je autor ove knjige i što knjiga opisuje? (sv. Luka evanđelist, povijest prve Crkve)
9. Pronadite u Bibliji tekst Dj 2, 1-13 (<https://biblija.ks.hr/>) te ga pročitajte u sebi. Nakon što pročitate biblijski ulomak molim Vas da u bilježnice napišite koji detalji na slici odgovaraju biblijskom tekstu, a koje je detalje autor slike sam nadodao (nakon što učenici završe zadatka, nastavnik proziva nekoliko učenika). Molim Vas da ovaj biblijski odlomak netko pokuša u kratko prepričati pred cijelim razredom.

PRILOG 2

Ponavljanje gradiva i usvajanje novih informacija

Pitanja za učenike (kroz ova pitanja nastavnik s učenicima ponavlja vjeronaučno gradivo osnovne škole i župne kateheze) :

1. Koji sadržaj vjere kršćanska zajednica slavi blagdanom Duhova ili Pedesetnice? (rođendan/nastanak Crkve)
2. Kako možemo definirati **Crkvu** pisanu velikim početnim slovom, a kako **crkvu** pisanu malim početnim slovom? (Crkva = zajednica kršćana, crkva = zgrada za kršćansko bogoslužje)
3. Gdje je i kada nastala prva Crkva? (50 dana nakon Isusovog uskrsnuća u gradu Jeruzalemu; najvjerojatnije 30 te godine / neki autori spominju 33. godinu)
4. Kojeg je apostola Isus postavio za vođu ostalim apostolima i cijeloj Crkvi? (sv. Petra)
5. Koliko je apostola Isus pozvao u svoju službu? (dvanaest)
6. Možete li nabrojati nekoliko apostola? (Petar, Andrija, Jakov Zebedejev, Ivan, Filip, Bartolomej, Toma, Matej, Jakov Alfejev, Tadej, Šimun Kananac, Juda Iškariotski)
7. Tko su danas nasljednici apostola? (biskupi)
8. Tko je danas nasljednik apostola Petra? (rimski biskup, papa)
9. Koji je apostol (iako nije jedan od prvih 12 apostola), uz apostola Petra najzaslužniji za širenje kršćanstva u prvom stoljeću? (apostol Pavao)
10. Kako je svoj život završio apostol Petar, a kako apostol Pavao? (Petar i Pavao pogubljeni su za vrijeme Neronovih progona u gradu Rimu. Petar je razapet na križ, a Pavlu je odrubljena glava.)
11. Kojeg datuma Crkva slavi blagdan sv. Petra i sv. Pavla? (29. lipnja)

Nastavnik kroz ova pitanja s učenicima može proći i u obliku radnog listića.

RADNI LISTIĆ

1. Koji sadržaj vjere kršćanska zajednica slavi blagdanom Duhova ili Pedesetnice?
 - a) Isusov rođendan
 - b) Isusovo uskrsnuće
 - c) rođendan Crkve
 2. Kako možemo definirati **Crkvu** pisanu velikim početnim slovom, a kako **crkvu** pisanu malim početnim slovom?
- Crkva = _____
- crkva= _____
3. Gdje je i kada nastala prva Crkva?
 - a) 40 godina nakon Isusovog uskrsnuća u Nazaretu
 - b) 40 dana nakon Isusovog uskrsnuća u Betlehemu
 - c) 50 dana nakon Isusovog uskrsnuća u Jeruzalemu
 4. Kojeg je apostola Isus postavio za vođu ostalim apostolima i cijeloj Crkvi?
 - a) sv. Pavla
 - b) sv. Petra
 - c) sv. Ivana
 5. Koliko je apostola Isus pozvao u svoju službu?
 - a) 7
 - b) 12
 - c) 72
 6. Nabrojite najmanje četiri apostola.
-
-
-

7. Tko su danas nasljednici apostola?

- a) đakoni
- b) svećenici
- c) biskupi

8. Tko je danas nasljednik apostola Petra?

- a) rimski biskup
- b) jeruzalemski biskup
- c) carigradski biskup

9. Koji je apostol (iako nije jedan od prvih 12 apostola), uz apostola Petra najzaslužniji za širenje kršćanstva u prvom stoljeću?

- a) sv. Marko
- b) sv. Ignacije
- c) sv. Pavao

10. Kako je svoj život završio apostol Petar, a kako apostol Pavao? (na koji su način pogubljeni)

Petar - _____

Pavao - _____

11. Kojeg datuma Crkva slavi blagdan sv. Petra i sv. Pavla?

- a) 26. 12.
- b) 29. 6.
- c) 8. 9.

PRILOG 3

Sv. Petar i sv. Pavao, uz Blaženu Djevicu Mariju, najznačajnije su osobe prve Crkve ali i Crkve sve do današnjeg dana. U Novom zavjetu možemo naći opise mnogih događaja iz njihovog života. Sada ćemo se podijeliti u četiri skupine, a svaka će se skupina pobliže upoznati s jednim događajem iz života sv. Petra ili sv. Pavla.

Grupa 1 – Lk 5, 1-11

Grupa 2 – Mt 16, 13-20

Grupa 3 – Dj 9, 3-19

Grupa 4 – Dj 17, 16-34

Učenici dobiveni tekst traže u tiskanom izdanju Biblije/Novoga zavjeta ili na internetskoj verziji Biblije (<https://biblija.ks.hr/>). Svaka skupina na temelju biblijskog teksta izrađuje scenarij za mini igroku te uvježbava scenski prikaz dobivenog teksta.

PRILOG 4

Izlazna kartica

1. Definiraj pojmove:

Crkva = _____

crkva = _____

2. Kojim blagdanom slavimo rođendan Crkve?

3. Gdje je i kada Crkva osnovana?

4. Koja biblijska knjiga opisuje povijest prve Crkve i tko je autor te knjige?

5. Pomoću kojih simbola Biblija prikazuje Duha Svetoga?

6. Koliko je apostola Isus pozvao u svoju službu?

7. Tko su danas nasljednici apostola?

8. Kojeg apostola je Isus postavio za vođu Crkve?

9. Tko je danas nasljednik sv. Petra i gdje mu se nalazi sjedište?

10. Koji apostol je uz sv. Petra najzaslužniji za širenje kršćanstva u 1. stoljeću?

11. Kako je svoj život završio apostol Petar, a kako apostol Pavao?

12. Kojeg datuma slavimo blagdan apostolskih prvaka sv. Petra i sv. Pavla?

Anketa

Ispunite anketu te ju zajednički prokomentirajte s vjeroučiteljem.

	U potpunosti se slažem			
Smatram da se može biti kršćanin i bez Crkve.				
Smatram da su za Crkvu odgovorni samo đakoni, svećenici i biskupi.				
Nisam siguran				
Ne slažem se				
U potpunosti se ne slažem				

PRILOG 5

1. U Bibliji, Biblijskom atlasu ili na internetu pronađite kartu koja prikazuje Pavlova misijska putovanja. Nakon što proučite kartu u svoje bilježnice napišite kroz koje je današnje države prolazio sv. Pavao dok je širio kršćanstvo.
2. Posudite u knjižnici *Leksikon ikonografije, simbolike i liturgike zapadnog kršćanstva* te u njemu pronađite kako se u likovnoj umjetnosti prikazuju sv. Petar i sv. Pavao.
3. Posjetite sljedeću internetsku poveznicu te saznajte kako je izgledao apostol Pavao.

http://www.zupa-sveti-kriz-du.hr/index.php?option=com_content&view=article&id=102:kako-je-izgledao-sv-pavao

4. Posjetite sljedeću internetsku poveznicu te virtualno prošećite po bazilikama sv. Petra i sv. Pavla izvan zidina. U spomenutim bazilikama pokušajte pronaći grobove sv. Petra i sv. Pavla.

<https://www.bitno.net/vijesti/vatikan/prosetajte-vatikanom-iz-naslonjaca/>